

## АНОТАЦІЯ

**Чжан Яоюй. Формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування в процесі фахової підготовки.** – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні педагогічні науки. – ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Лубни, 2026.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове розв’язання актуальної на сьогодні проблеми формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування в процесі фахової підготовки, що виявляється в теоретичному обґрунтуванні та практичному впровадженні педагогічних умов формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування в процесі фахової підготовки та експериментальному доведенні результативності. Теоретичні узагальнення та результати експериментальної роботи підтвердили достовірність основних положень дослідження й засвідчили досягнення його мети та реалізацію поставлених завдань.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше виокремлено структурні компоненти професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування (ціннісно-пізнавальний, зовнішньо-поведінковий та соціально-рефлексивний), критерії його сформованості (ціннісно-особистісна спрямованість щодо формування власного професійного іміджу; когнітивно-пізнавальний – готовність формування професійного іміджу; вербально-поведінковий імідж фахівця хорового диригування), відповідні показники і рівні (репродуктивний, продуктивний, індивідуальний); теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування в процесі фахової підготовки (стимулювання професійно-ціннісної мотивації в майбутніх фахівців хорового диригування щодо створення індивідуально-

професійного іміджу в процесі арт-комунікації; спрямування фахової підготовки майбутніх фахівців хорового диригування на опанування науково-теоретичними знаннями і практичними вміннями зі створення власного професійного іміджу на підґрунті образу Я-концепції; оволодіння майбутніми фахівцями хорового диригування навичками soft skills у процесі формування професійного іміджу засобами інноваційних технологій); уточнено понятійно-категорійний апарат дослідження, а саме: дефініції «імідж», «професійний імідж», «індивідуально-професійний імідж», «професійний імідж майбутніх фахівців хорового диригування»; подальшого розвитку набула система знань про формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування.

Практичне значення отриманих результатів визначено вдосконаленням змісту професійної підготовки майбутніх фахівців хорового диригування, зокрема розробленням навчально-методичного забезпечення, що вміщує: матеріали для проведення низки тренінгових вправ щодо формування індивідуального професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування такі, як «Я і моя ідентичність», «Призми ідентичностей», «Дві правди й одна неправда», «Собор Паризької Богоматері», «Ефективне спілкування – це просто», «Сліпе слухання», «Подарунок жестами», «Вибір дистанції», «Дзеркало», «Візитна картка», «Імпровізація», «Вгадай емоцію», «Емоційний щоденник», створення здобувачами портфоліо soft skills фахівця хорового диригування; семінари-тренінги «Професійний імідж диригента та митця»; «Професійна самоідентичність», «Портрет особистості фахівця хорового диригування»; інноваційні технології. Було розроблено та впроваджено дисципліну за вільним вибором студентів «Професійний імідж фахівців хорового диригування», який вміщував два модулі теоретичного та практичного спрямування, в межах яких було залучено здобувачів освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво» до різноманітної освітньої діяльності.

У першому розділі дослідження визначено теоретичні основи формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування в процесі фахової підготовки, зокрема проаналізовано тлумачення ключових понять «імідж», «професійний імідж», «індивідуально-професійний імідж», «професійний імідж майбутніх фахівців хорового диригування» наукової роботи в сучасному науковому дискурсі та на цій основі сформульовано власне його розуміння. Запропоновано структуру професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування, що полягає в єдності ціннісно-пізнавального, зовнішньо-поведінкового та соціально-рефлексивного компонентів.

З урахуванням концептуальних положень аксіологічного, системного, компетентнісного та особистісно зорієнтованого підходів; психолого-педагогічних положень «Я-концепції»; теорії і практики підготовки майбутніх фахівців хорового диригування, професійної самореалізації особистості та формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування нами було запропоновано авторське трактування поняття «професійний імідж майбутніх фахівців хорового диригування» як *спеціально спроектований позитивний образ себе Я-професійний, що охоплює сукупність професійних знань, диригентсько-виконавських і педагогічних умінь, ціннісних орієнтацій, комунікативних якостей та зовнішньо-поведінкових характеристик, які забезпечують позитивний образ майбутнього фахівця хорового диригування та його ефективну професійну самореалізацію в галузі музичного мистецтва*. Було здійснено діагностику реального стану сформованості професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування.

У другому розділі дисертаційної роботи обґрунтовано педагогічні умови формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування у професійній підготовці такі, як: стимулювання професійно-ціннісної мотивації в майбутніх фахівців хорового диригування щодо

створення індивідуально-професійного іміджу в процесі арт-комунікації; спрямування фахової підготовки майбутніх фахівців хорового диригування на опанування науково-теоретичними знаннями і практичними вміннями зі створення власного професійного іміджу на підґрунті образу Я-концепції; оволодіння майбутніми фахівцями хорового диригування навичками soft skills у процесі формування професійного іміджу засобами інноваційних технологій; упровадження дисципліни за вільним вибором студентів «Професійний імідж фахівців хорового диригування», що спрямовано на оволодіння знаннями, вміннями й навичками, необхідними для створення індивідуального професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування.

У цьому розділі висвітлено перебіг експериментальної перевірки ефективності обґрунтованих педагогічних умов формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування, для чого було проведено педагогічний експеримент, який складався із констатувального (визначено мету, завдання, методику експериментально-дослідної роботи; визначено основні підходи та логіку педагогічних вимірювань, здійснено вихідний аналіз рівня сформованості професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування), формувального (аналіз особливостей формування основних компонентів професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування в контексті впровадження педагогічних умов) та контрольно-узагальнюючого етапів (здійснено зіставлення результатів сформованості професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування).

Для вивчення досліджуваного педагогічного явища на початку експериментальної роботи визначено критерії:

- ціннісно-особистісний (з показниками: іміджева спрямованість особистості та іміджеві можливості особистості);

- когнітивно-пізнавальний (з показниками: теоретико-практична підготовка; особистісно-проектна готовність формування професійного іміджу);

- вербально-поведінковий (з показниками: оригінальність; комунікативно-поведінкова індивідуальність).

Охарактеризовано рівні сформованості досліджуваного феномену (індивідуальний, продуктивний, репродуктивний). Емпірично перевірено ефективність педагогічних умов формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування, зокрема відсутність статистично достовірної розбіжності середніх значень показників усіх компонентів професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування контрольної групи до експерименту та після нього; наявність статистично достовірної переваги середніх значень показників усіх компонентів професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування експериментальної та контрольної груп до експерименту та після нього.

Дисертаційна робота не вичерпує всієї сукупності питань, пов'язаних із формуванням професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування. Зокрема, подальшого дослідження потребують питання особливості та динаміка становлення професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування поза освітнім контекстом.

Ключові слова: імідж, професійний імідж, індивідуально-професійний імідж, професійний імідж майбутніх фахівців хорового диригування, музичне мистецтво, музично-педагогічна освіта, майбутні фахівці хорового диригування, педагогічні умови, навички soft skills, арт-комунікація, професійна підготовка, професійно-ціннісна мотивація, проєктні технології, інноваційні технології, інтерактивні технології.

## СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

*Статті в наукових фахових виданнях України, зокрема, які включені до міжнародних наукометричних баз:*

1. **Чжан Яоюй.** Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців хорового диригування в процесі формування професійного іміджу. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова.* 2023. Вип. 94. С. 128–131. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.94.25>
2. **Чжан Яоюй.** Сутність поняття «професійний імідж» майбутніх фахівців хорового диригування в сучасному психолого-педагогічному дискурсі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2023. № 88. С. 153–157. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2023.88.27>
3. **Чжан Яоюй.** Ефективні шляхи формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування у закладах вищої освіти. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти.* 2025. Вип. 23 (2). С. 214–226. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.23.2025.334923>
4. Шехавцова С.О., **Чжан Яоюй.** Стимулювання мотивації щодо створення індивідуального іміджу майбутніх фахівців хорового диригування як педагогічних умов в професійній підготовці. *Вісник науки та освіти.* 2026. № 12 (42). С. 2719–2730. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12\(42\)-2719-2730](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12(42)-2719-2730)

*Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:*

5. **Чжан Яоюй.** Етапи формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування. *Теорія і практика сучасної науки та освіти : зб. наук. праць за матер. VIII міжнародної наук.-практ. конф. (Львів, 29-30 червня 2023 р.). Львівський науковий форум.* 2025. С. 17–19. URL: <http://lviv-forum.inf.ua/>

6. **Чжан Яоюй.** Формування професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування як сучасна освітня стратегія. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій* : зб. наук. праць за матер. VII міжнародної наук.-практ. конф. (Слов'янськ-Дніпро, 06-07 грудня 2023 р.) / відповід. ред. О. Хващевська. 2023. С.279–281.

7. **Чжан Яоюй.** Ключові характеристики професійного іміджу майбутніх фахівців. *Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця* : зб. наук. праць за матер. міжнародної наук.-практ. конф. (Суми, 5-6 грудня 2024 р.). 2024. С. 35–37.

8. **Чжан Яоюй.** Основні функції професійного іміджу майбутніх фахівців хорового диригування. *Science and technology: challenges, prospects and innovations* : proceedings of the 5th International scientific and practical conference (Osaka, Japan. 2024). Pp. 267-270. URL: <https://sci-conf.com.ua/>

9. **Чжан Яоюй.** Особистісно значущі професійні якості майбутніх фахівців хорового диригування в процесі професійної підготовки. *Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку* : зб. наук. праць за матер. IV міжнародної наук.-практ. конф. (Полтава-Лубни, 20-21 лютого 2025 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». 2025. Том I. С. 288–291. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1G5pMACPT5NhpJDSWqnCouTa-pLTSsfN0>

10. Шехавцова С.О., **Чжан Яоюй.** Професійний імідж сучасного вчителя: самопізнання особистості. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку науки і освіти* : зб. наук. праць за матер. III Міжнародної міждисциплінарної наук.-практ. конф. (Полтава-Лубни, 24-26 квітня 2025 р.): вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». 2025. С. 289–291.

11. **Чжан Яоюй.** Становлення толерантності в майбутніх фахівців хорового диригування в межах Я-концепції. *Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві* : зб. наук. праць за матер. всеукр. наук. конф. (Запоріжжя, 25–26 вересня 2025 р.) : вид-во Запорізький національний університет. 2025. С. 381–383. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/handle/12345/30854>

## ABSTRACT

**Zhang Yaoyu. Formation of the Professional Image Professional Image of Future Choral Conducting Specialists during their Professional Training. – Qualification scientific work in manuscript.**

The thesis for the degree of Doctor of Philosophy in Specialty 011 – Educational and pedagogical sciences. – State Institution “Luhansk Taras Shevchenko National University”, Lubny, 2026.

The dissertation presents a theoretical generalization and a new approach to the currently relevant problem of shaping the professional image of future choral conducting specialists during their professional training, manifested in the theoretical justification and practical implementation of pedagogical conditions for shaping the professional image of future choral conducting specialists during their professional training, as well as in the experimental demonstration of effectiveness. The results of the theoretical and experimental research demonstrated the validity of the initial premises and confirmed the achievement of the objectives set forth in the dissertation.

The scientific novelty of this study lies in the fact that, for the first time, it identifies the structural components of the professional image of future choral conducting specialists (value-cognitive, external-behavioral, and social-reflective), the criteria for its development (value-personal orientation toward shaping one's own professional image; cognitive readiness for the formation of a professional image; the verbal-behavioral image of a choral conducting specialist), as well as the corresponding indicators and levels (reproductive, productive, and individual); the pedagogical conditions for the formation of the professional image of future choral conducting specialists during their professional training have been theoretically substantiated and experimentally verified (stimulating professional-value-based motivation in future choral conducting specialists regarding the creation of an individual-professional image in the process of art communication; the professional training of future choral conducting specialists is directed toward

mastering scientific and theoretical knowledge and practical skills for creating their own professional image based on their self-concept; the acquisition of soft skills by future choral conducting specialists in the process of shaping their professional image through innovative technologies); the conceptual and categorical framework of the study has been refined, specifically the concepts of “image,” “professional image,” “individual-professional image,” and “professional image of future choral conducting specialists”; the system of knowledge about the formation of the professional image of future specialists in choral conducting has reached further development.

The practical significance of the results obtained lies in the improvement of the curriculum for the professional training of future choral conducting specialists, specifically through the development of teaching and methodological materials that include: resources for conducting a series of training exercises aimed at shaping the individual professional image of future choral conducting specialists, such as “Me and My Identity,” “Prisms of Identities,” and “Two Truths and One Lie”; practical interactive tasks for future choral conducting specialists; and innovative technologies. An elective course titled “Professional Image of Choral Conductors” was developed and implemented, comprising two modules (theoretical and practical) through which students majoring in “Musical Arts” were engaged in various educational activities.

The first chapter of the study defines the theoretical foundations for shaping the professional image of future choral conducting specialists during their professional training; in particular, it analyzes the interpretations of the key concepts of “image,” “professional image,” “individual-professional image,” “professional image of future choral conducting specialists” in contemporary academic discourse, and, based on this, formulates its own understanding of the concept. A structure for the professional image of future choral conducting specialists is proposed, consisting of the unity of value-cognitive, external-behavioral, and social-reflective components.

Taking into account the conceptual principles of the axiological, systems-based, competency-based, and person-centered approaches; the psychological and pedagogical principles of the “self-concept”; the theory and practice of training future choral conducting specialists, professional self-actualization, and the formation of the professional image of future choral conducting specialists, we have proposed an original interpretation of the concept of “the professional image of future choral conducting specialists” as a specifically designed positive self-image – a professional self-image that encompasses a combination of professional knowledge, conducting, performance, and pedagogical skills, value orientations, communication qualities, and external behavioral characteristics that ensure a positive image of the future choral conducting specialist and their effective professional self-actualization in the field of musical art.

An assessment was conducted of the current state of the professional image formation among future choral conducting specialists.

The second chapter of the dissertation substantiates the pedagogical conditions for shaping the professional image of future choral conducting specialists during their professional training, such as: stimulating professional and value-based motivation in future choral conducting specialists to create an individual professional image in the process of art communication; directing the professional training of future choral conducting specialists toward mastering scientific and theoretical knowledge and practical skills for creating their own professional image based on their self-concept; equipping future choral conducting specialists with soft skills in the process of forming a professional image using innovative technologies; introducing an elective course titled “Professional Image of Choral Conductors,” aimed at equipping future choral conducting specialists with the knowledge, abilities, and skills necessary to create their individual professional image.

This section describes the course of an experimental study to assess the effectiveness of well-founded pedagogical conditions for shaping the professional

image of future choral conducting specialists. To this end, a pedagogical experiment was conducted, consisting of a baseline phase (in which the purpose, objectives, and methodology of the experimental research were defined; the main approaches and logic of pedagogical measurements were defined, and an initial analysis of the level of development of the professional image of future choral conducting specialists was carried out), a formative stage (an analysis of the characteristics of the formation of the main components of the professional image of future choral conducting specialists in the context of implementing pedagogical conditions), and a control and generalization stage (a comparison of the results regarding the development of the professional image of future choral conducting specialists was conducted).

To study the pedagogical phenomenon under investigation, the following criteria were defined at the beginning of the experimental work:

- value-personal (with indicators: image orientation of the individual and image potential of the individual);
- cognitive-epistemological (with indicators: theoretical and practical training; personal and project-based readiness to form a professional image);
- verbal-behavioral (with indicators: originality; communicative and behavioral individuality).

The levels of development of the phenomenon under study (individual, productive, and reproductive) are characterized. The effectiveness of pedagogical conditions for shaping the professional image of future choral conducting specialists has been empirically verified, specifically: the absence of a statistically significant difference in the mean values of all components of the professional image of future choral conducting specialists in the control group before and after the experiment; the presence of a statistically significant advantage in the mean values of all components of the professional image of future choral conducting specialists in the experimental and control groups before and after the experiment.

This dissertation does not cover the entire range of issues related to the formation of the professional image of future choral conducting specialists. In particular, further research is needed on the characteristics and dynamics of the development of the professional image of future choral conducting specialists outside the educational context.

Keywords: image, professional image, individual-professional image, professional image of future choral conducting specialists, musical arts, music education, future choral conducting specialists, pedagogical conditions, soft skills, art communication, professional training, professional-value motivation, project-based technologies, innovative technologies, interactive technologies.

## LIST OF PUBLISHED WORKS RELATED TO THE THESIS TOPIC

*Articles in Ukrainian academic journals, specifically those included in international scientometric databases:*

1. **Zhang Yaoyu** (2023). Features of the Professional Training of Future Choral Conductors in the Process of Shaping Their Professional Image. Scientific Journal of the M. P. Dragomanov National Pedagogical University. Issue 94. Pp. 128–131. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.94.25>
2. **Zhang Yaoyu** (2023). The Essence of the Concept of “Professional Image” of Future Choral Conductors in Contemporary Psychological and Pedagogical Discourse. Pedagogy of Creative Personality Development in Higher Education and General Education Schools. No. 88. pp. 153–157. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2023.88.27>
3. **Zhang Yaoyu** (2025). Effective Approaches to Shaping the Professional Image of Future Choral Conductors in Institutions of Higher Education. Teacher Professionalism: Theoretical and Methodological Aspects. Vol. 23 (2). Pp. 214–226. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.23.2025.334923>
4. Shekhavtsova, S.O., **Zhang Yaoyu** (2025). Stimulating Motivation to Create an Individual Image Among Future Choral Conductors as a Pedagogical

Condition in Professional Training. Bulletin of Science and Education. No. 12 (42). pp. 2719–2730. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12 \(42\)-2719-2730](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12 (42)-2719-2730)

*Articles in other publications, conference proceedings*

5. **Zhang Yaoyu** (2023). Stages in the Formation of the Professional Image of Future Choral Conductors. Theory and Practice of Modern Science and Education: Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference: Lviv, June 29–30, 2023. Lviv Scientific Forum, pp. 17–19.

6. **Zhang Yaoyu** (2023). Shaping the Professional Image of Future Choral Conductors as a Contemporary Educational Strategy: Proceedings of the VII International Scientific and Practical Online Conference, Sloviansk and Dnipro, December 6–7, 2023 / Edited by O. Khvashchevska. Sloviansk. pp. 279–281.

7. **Zhang Yaoyu** (2024). Key Characteristics of the Professional Image of Future Specialists: Scientific Activity as a Path to Developing the Professional Competencies of Future Specialists (NPC-2024): Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, December 5–6, 2024, Sumy, Ukraine. – Sumy: A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University, 2024. pp. 35–37.

8. **Zhang Yaoyu** (2024). Key Functions of the Professional Image of Future Specialists // Science and Technology: Challenges, Prospects, and Innovations. Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2024. pp. 267–270. URL: [https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science and-technology-challenges-prospects-and-innovations-26-28-12-2024-osaka-yaponiya-arhiv/.ix](https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-challenges-prospects-and-innovations-26-28-12-2024-osaka-yaponiya-arhiv/.ix)

9. **Zhang Yaoyu** (2025). Personally Significant Professional Qualities of Future Choral Conductors in the Process of Professional Training. Science and Education in Global and National Contexts: Challenges, Threats, and Prospects for Development: Collection of Scientific Papers Based on the Materials of the IV International Scientific and Practical Conference (Poltava–Lubny, February 20–21,

2025) / Edited by L. O. Danylychuk. Poltava: Publishing House of the State Institution “Taras Shevchenko Luhansk National University,” 2025. Vol. II. pp. 141–145.

10. Shekhavtsova, S.O., **Zhang Yaoyu**. The Professional Image of the Modern Teacher: Self-Awareness. Proceedings of the III International Interdisciplinary Scientific and Practical Conference “Current Issues, Problems, and Prospects for the Development of Science and Education”: Published by Taras Shevchenko Luhansk National University, 2025. pp. 289–291.

11. **Zhang Yaoyu**. The Development of Tolerance in Future Choral Conducting Specialists within the Framework of the “Self-Concept.” European Paradigms for Fostering a Culture of Tolerance in Education, Media, and the Arts: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific Conference (September 25–26, 2025). Zaporizhzhia: Zaporizhzhia National University, 2025. pp. 381–383.